

Udenrigsministeriet
Juridisk Tjeneste, EU-retskontoret
Asiatisk Plads 2 – 1448 København K
Tlf.: 33 92 03 24 Fax: 33 92 03 03

JTEU j.nr. 2015 - 30240
1. september 2017

Liste over judicielle aktiviteter i sager af dansk interesse

Til orientering fremsendes nedenstående liste over EU-Domstolens aktiviteter i de kommende tre uger i retssager, som har den danske regerings interesse. For så vidt angår sager, hvor der er nedsat procesdelegation, indeholder listen oplysninger om tidspunktet for mundtlig forhandling, fremsættelse af generaladvokatens forslag til afgørelse (GA) og afsigelse af dom. I sager, der i øvrigt følges af den danske regering, oplyses der om tidspunkt for generaladvokatens forslag til afgørelse og afsigelse af dom. Generaladvokatens udtalelser og EU-Domstolens domme offentliggøres på EU-Domstolens hjemmeside (<http://curia.europa.eu/>) på selve datoen for fremsættelse eller afsigelse.

Der tages forbehold for, at listen er udarbejdet på baggrund af EU-Domstolens retslistes, og at EU-Domstolen med kort varsel kan foretage ændringer i egne retslistes.

Liste over sager, hvor der nedsat procesdelegation:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Deltager i PD	Processkridt	Dato
C-691/15 P	Kommissionen mod Bilbáina de Alquitranses m.fl. (appel) En række virksomheder i flere medlemsstater har ved Retten ved EU-Domstolen fået medhold i en sag anlagt mod Kommissionen med påstand om delvis annullation af Kommissionens forordning (EU) nr. 944/2013 af 2. oktober 2013 om ændring, med henblik på tilpasning til den tekniske og videnskabelige udvikling, af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger (herefter forordning 944/2013), for så vidt angår klassificeringen af stoffet beg, kultjære-, højtemperaturs- (CTPH) som giftigt for vandmiljøet. Kommissionen har appelleret sagen til EU-Domstolen. Påstande: — Dom afsagt af Retten (Femte Afdeling) den 7. oktober 2015 i sag T-689/13, Bilbáina de Alquitranses m.fl. mod Kommissionen, EU:T:2015:767, ophæves. — Sagen hjemvises til Retten med henblik på fornyet behandling. — Afgørelsen om appellsagens omkostninger udsættes.	Udenrigsministeriet Justitsministeriet Miljø- og Fødevareministeriet Miljøstyrelsen	GA	07.09.17
C-6/16	Eqiom et Enka 1) Når en medlemsstat gør brug af muligheden i artikel 1, stk. 2, i direktiv 90/435/EØF af 23. juli 1990, kan der da foretages prøvelse af de retsakter eller overenskomster, der er truffet for at gennemføre denne mulighed, i forhold til den primære EU-ret? 2)	Udenrigsministeriet Justitsministeriet Skatteministeriet	Dom	07.09.17

	<p>Skal bestemmelserne i direktivets artikel 1, stk. 2, der giver medlemsstaterne en vid skønsmargen til at fastslå hvilke bestemmelser, der er »nødvendige for at hindre svig og misbrug«, fortolkes således, at de er til hinder for, at en medlemsstat vedtager en mekanisme, der tilsigter at udelukke udbytte udloppet til en juridisk person, der direkte eller indirekte kontrolleres af en eller flere personer bosiddende i stater, der ikke er medlem af Unionen, fra fritagelsen, medmindre denne juridiske person behørigt kan dokumentere, at kæden af ejerandele ikke har som hovedformål eller som et af sine hovedformål at sikre, at udbyttet omfattes af fritagelsen? 3) a) Hvis ovennævnte mekanismes forenelighed med EU-retten ligeledes skal vurderes i forhold til traktatbestemmelserne, skal denne, henset til genstanden af den pågældende lovgivning, da undersøges i forhold til bestemmelserne i artikel 43 i traktaten om Det Europæiske Fællesskab, nu artikel 49 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, selv om det udbyttmodtagende selskab gennem en kæde af ejerandele, der blandt andet har som hovedformål at opnå fritagelse, direkte eller indirekte kontrolleres af en eller flere personer bosiddende i tredjelande, som ikke kan påberåbe sig etableringsfriheden? b) I benægtende fald, skal denne overensstemmelse så undersøges i forhold til bestemmelserne i artikel 56 i traktaten om Det Europæiske Fællesskab, nu artikel 63 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde? 4) Skal ovennævnte bestemmelser fortolkes således, at de er til hinder for, at en national lovgivning forbeholder fritagelsen for kildeskat for udbytte, der er udloppet af et selskab i en medlemsstat til et selskab etableret i en anden medlemsstat, når modtageren af dette udbytte er en juridisk person, der direkte eller indirekte kontrolleres af en eller flere personer bosiddende i stater, der ikke er medlem af EU, medmindre denne kan dokumentere, at hovedformålet, eller et af hovedformålene, med kæden af ejerandele ikke er at sikre, at udbyttet omfattes af fritagelsen?</p>			
C-184/16	<p>Petrea Sagen vedrører: 1) Skal artikel 27 og 32 i direktiv 2004/38/EF, sammenholdt med artikel 45 TEUF og 49 TEUF samt i lyset af medlemsstaternes procesautonomi, princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og princippet om god forvaltningsskik, fortolkes således, at de pålægger – eller giver mulighed for – at ophæve et bevis for registrering som unionsborger, der tidligere er blevet udstedt i henhold til artikel 8, stk. 1, i præsidentdekret nr. 106/2007 til en statsborger i en anden medlemsstat, og at træffe en foranstaltning om tilbagesendelse af den pågældende fra værtsmedlemsstatens område, såfremt denne borger, selv om den pågældende er opført på den nationale liste over uønskede udlændinge og er genstand for et indrejseforbud af hensyn til den offentlige orden og</p>	Udenrigsministeriet Justitsministeriet Udlændinge- og Integrationsministeriet	Dom	14.09.17

	<p>sikkerhed, atter er indrejst i den pågældende medlemsstat og her har startet en virksomhed uden at indgive en ansøgning om ophævelse af indrejseforbuddet efter proceduren i artikel 32 i direktiv 2004/38, idetsidstnævnte forbud (indrejseforbuddet) udgør et selvstændigt hensyn til den offentlige orden, som begrundet en ophævelse af beviset for registrering af en statsborger i en medlemsstat? 2) Såfremt det foregående spørgsmål besvares bekræftende, kan den omhandlede situation da sidestilles med et ulovligt ophold for unionsborgeren på værtsmedlemsstatens område, således at det organ, der har kompetence til at ophæve beviset for registrering som unionsborger, kan træffe afgørelse om tilbagesendelse i henhold til artikel 6, stk. 1, i direktiv 2008/115/EF, og dette selv om registreringsbeviset ikke, som der generelt er enighed om, udgør et grundlag for lovligt ophold i landet, og det personelle anvendelsesområde for direktiv 2008/115 alene omfatter tredjelandsstatsborgere?</p> <p>[...]</p> <p>5) Såfremt det foregående spørgsmål besvares bekræftende, har medlemsstatens kompetente administrative myndigheder i henhold til artikel 32 i direktiv 2004/38 da pligt til under alle omstændigheder at meddele den pågældende statsborger i en anden medlemsstat afgørelsen om udsendelse på et sprog, som den pågældende forstår, således at den pågældende effektivt kan udøve sine processuelle rettigheder på grundlag af de ovennævnte bestemmelser i direktivet, selv om den pågældende ikke har indgivet en anmodning herom?</p>			
C-551/16	<p>Klein Schiphorst</p> <p>1. Kan den beføjelse, der er tillagt i artikel 64, stk. 1, litra c), i forordning nr. 883/2004, henset til denne forordnings artikel 63 og 7, formålet med og indholdet af forordningen og personers og arbejdstagers frie bevægelighed forstås således, at en ansøgning om forlængelse af perioden for eksport af en ydelse ved arbejdsløshed i princippet afslås, med mindre forlængelsen af eksportperioden efter Uvw opfattelse på grundlag af sagens konkrete omstændigheder, herunder eksempelvis at der foreligger en konkret og beviselig udsigt til arbejde, ikke med rimelighed kan nægtes? I benægtende fald: 2. Hvorledes skal medlemsstaterne da forstå den beføjelse, der er tillagt i artikel 64, stk. 1, litra c), i forordning nr. 883/2004?</p>	<p>Udenrigsministeriet Justitsministeriet Beskæftigelsesministeriet Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering</p>	<p>Mundtlig forhandling</p>	<p>20.09.17</p>

Liste over sager, der i øvrigt følges af den danske regering:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Interessent	Processkridt	Dato
C-643/15	Den Slovakiske Republik mod Rådet for Den Europæiske Union Påstande: — Rådets afgørelse (EU) 2015/1601 af 22. september 2015 om midlertidige foranstaltninger til fordel for Italien og Grækenland på området international beskyttelse (1) annulleres. — Rådet for Den Europæiske Union tilpligtes at betale sagens omkostninger.	Udenrigsministeriet Udlændinge- og Integrationsministeriet	Dom	06.09.17
C-647/15	Ungarn mod Rådet for Den Europæiske Union Påstande: — Rådets afgørelse (EU) 2015/1601 af 22. december 2015 om midlertidige foranstaltninger til fordel for Italien og Grækenland på området international beskyttelse (1) (herefter »den anfægtede afgørelse«) annulleres. — Subsidiært: den anfægtede afgørelse annulleres for så vidt, som den vedrører Ungarn. — Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger.	Udenrigsministeriet Udlændinge- og Integrationsministeriet	Dom	06.09.17
C-384/16 P	European Union Copper Task Force mod Europa-Kommissionen (appel) Påstande: — Kendelse afsagt af Retten (Tredje Afdeling) den 27. april 2016 i sag T-310/15, European Copper Task Force mod Europa-Kommissionen, annulleres. — Det fastslås, at det af European Copper Task Force anlagte annullationssøgsmål mod Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 2015/408 kan antages til realitetsbehandling. — Sagen hjemvises til Retten med henblik på, at denne træffer afgørelse. — Europa-Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.	Miljø- og Fødevareministeriet	GA	06.09.17
C-331/15 P	Carl Schlyter mod Europa-Kommissionen (appel) Påstande: Dom afsagt af Retten (Fjerde Afdeling) den 16. april 2015 i sag T-402/12, Carl Schlyter mod Kommissionen, hvorved Retten annullerede Europa-Kommissionens afgørelse af 27. juni 2012 om afslag i status quo-perioden på aktindsigt i Kommissionens udførlige udtalelse om et udkast til opgørelse om indholdet af og kravene vedrørende forelæggelse af den årlige indberetning af nanopartikelstoffer (2011/673/F), som de franske myndigheder havde meddelt Kommissionen i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF (1) af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/48/EF af 20. juli 1998, ophæves. Sagen hjemvises til Retten. De indstævnte tilpligtes at betale sagens omkostninger.	Udenrigsministeriet Miljø- og Fødevareministeriet	Dom	07.09.17

C-687/15	<p>Europa-Kommissionen mod Rådet for Den Europæiske Union</p> <p>Påstande: — Rådets konklusioner om Den Internationale Telekommunikationsunions (ITU's) verdensradiokonference 2015 (WRC-15), vedtaget den 26. oktober 2015 på Rådets 3419. møde i Luxembourg, annulleres. — Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger.</p>	Udenrigsministeriet Energi-, Forsynings-, og Klimaministeriet	GA	07.09.17
C-158/16	<p>Vega González</p> <p>Skal begrebet »ansættelsesvilkår«, der er omhandlet i § 4 i rammeaftalen vedrørende tidsbegrænset ansættelse, der indgår i bilaget til Rådets direktiv 1999/70/EF af 28. juni 1999 om tidsbegrænset ansættelse, fortolkes således [org. s. 8], at det omfatter den retlige situation, hvor en arbejdstager i et tidsbegrænset ansættelsesforhold, der er blevet valgt til et repræsentativt politisk hverv, i lighed med en fastansat arbejdstager kan anmode om og opnå, at ansættelsesforholdet sættes i bero, med henblik på at vende tilbage til stillingen, når det pågældende parlamentariske hverv er udløbet? – Skal princippet om ikke-diskrimination, der er omhandlet i § 4 i rammeaftalen vedrørende tidsbegrænset ansættelse, der indgår i bilaget til Rådets direktiv 1999/70/EF af 28. juni 1999 om tidsbegrænset ansættelse, fortolkes således, at det er til hinder for en regional lovgivning såsom lov nr. 3/1985 om en plan for de offentligt ansatte i Asturien, der i artikel 59, stk. 2, fuldstændigt udelukker midlertidigt ansatte tjenestemænd fra at opnå anerkendelse af en administrativ situation med særlige tjenester, når de bliver valgt til medlemmer af parlamentet, mens denne ret anerkendes for fastansatte tjenestemænd?</p>	Beskæftigelsesministeriet Moderniseringsstyrelsen	GA	07.09.17
C-174/16	<p>H.</p> <p>1) Skal bestemmelserne i Rådets direktiv 2010/18/EU af 8. marts 2010 om iværksættelse af den reviderede rammeaftale vedrørende forældreorlov, der er indgået af BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP og EFS, og om ophævelse af direktiv 96/34/EF og bestemmelserne i rammeaftalen vedrørende forældreorlov, der er offentliggjort i bilaget, fortolkes således, at de er til hinder for en ordning i national ret, hvorefter prøvetiden, hvori en stilling med ledelsesfunktion er overdraget til en tjenestemand på prøve, i henhold til loven og uden mulighed for forlængelse udløber, selv om den pågældende tjenestemand i hovedparten af denne prøvetid var og fortsat er på forældreorlov? 2) Skal bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv, navnlig direktivets artikel 14, stk. 1, litra a) og litra c), artikel 15 eller artikel 16, fortolkes således, at en ordning i national ret med det i spørgsmål 1 anførte indhold udgør en indirekte forskelsbehandling på</p>	Beskæftigelsesministeriet	Dom	07.09.17

	<p>grund af køn, såfremt langt flere kvinder end mænd er berørt af eller kan berøres af denne ordning? 3) Såfremt spørgsmål 1 eller 2 besvares bekræftende: Er fortolkningen af de nævnte EU-retlige bestemmelser også til hinder for en sådan ordning i national ret, såfremt ordningen begrundes med, at egnetheden til at bestride en stilling med ledelsesfunktion, hvori der skal ske fastansættelse, kun kan fastslås, når opgaverne varetages over en længere periode i prøvetiden? 4) Såfremt spørgsmål 3 også besvares bekræftende: Tillader fortolkningen af EU-retten en anden retsvirkning end en fortsættelse af prøvetid en i umiddelbar fortsættelse af forældreorlovens ophør – for en periode svarende til den ved forældreorlovens begyndelse resterende del af prøvetiden – i den samme eller en lignende stilling, f.eks. når en sådan stilling eller en tilsvarende stilling ikke længere står til rådighed? 5) Kræver fortolkningen af EU-retten, at det i et sådant tilfælde med henblik på besættelse af en anden stilling eller en anden stilling med ledelsesfunktion skal undlades at gennemføre en ny udvælgelsesprocedure under inddragelse af andre ansøgere i henhold til bestemmelserne i national ret?</p>			
C-247/16	<p>Schottelius</p> <p>Kan der af artikel 3, stk. [5], andet led, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbrugerkøb og garantier i forbindelse hermed udledes et princip for EU's forbrugerlovgivning, hvorefter det i forbindelse med alle forretninger vedrørende forbrugsvarer mellem ikkeforbrugere og forbrugere er tilstrækkeligt for at kunne gøre sekundære garantirettigheder gældende, at den garantipligtige ikke-forbruger ikke har afhjulpet inden for en rimelig tid, uden at det i denne forbindelse kræves, at der er blevet sat en udtrykkelig frist for afhjælpning af manglen, og hvorefter bestemmelserne i den nationale lovgivning herom, f.eks. også i forbindelse med en bestilling af et arbejde vedrørende forbrugsvarer, skal fortolkes tilsvarende og i givet fald anvendes indskrænkende.</p>	Justitsministeriet	Dom	07.09.17
C-251/16	<p>Cussens</p> <p>Sagen vedrører: 1. Finder princippet om misbrug af rettigheder, der er anerkendt i [Den Europæiske Unions] Domstols dom [af 21. februar 2006], [Halifax m.fl. mod Commissioners of Customs and Excise (C-255/02, EU:C:2006:121)], og som finder anvendelse på momsområdet, anvendelse over for en person, når der ikke findes en national foranstaltning, uanset om den stammer fra lovgivning eller retspraksis, som gennemfører princippet, under omstændigheder som de i denne sag omhandlede, hvor omdefineringen af transaktionerne forud for salget og salgstransaktionerne til køberne (samlet kaldet »appellanternes transaktioner«), således som [Revenue] Commissioners har påstået, vil medføre, at appellanterne har et momstilsvær, når et sådant</p>	Skatteministeriet SKAT	GA	07.09.17

	<p>momstilsvaret ikke ville opstå, hvis de bestemmelser, der var gældende i national lovgivning på det relevante tidspunkt for appellanternes transaktioner, finder anvendelse? 2. Såfremt svaret på det første spørgsmål er, at princippet om misbrug af rettigheder finder direkte anvendelse over for en person, selv når der ikke findes en national foranstaltning, uanset om den stammer fra lovgivning eller retspraksis, som gennemfører princippet, var princippet da tilstrækkeligt klart og præcist til at kunne anvendes på appellanternes transaktioner, som blev gennemført, inden Domstolen afsagde Halifax-dommen, og navnlig under hensyn til retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af appellanternes berettigede forventning? 3. Såfremt princippet om misbrug af rettigheder finder anvendelse på appellanternes transaktioner, således at de skal omdefinere a) hvorledes skal moms på appellanternes transaktioner da beregnes og opkræves, eftersom der ikke ville være moms at beregne eller opkræve ifølge national ret, og b) hvordan skal de nationale retsinstanser da pålægge et sådant tilsvaret? 4. Ved afgørelsen af, om det væsentligste formål med appellanternes transaktioner var at opnå en afgiftsfordel, bør den nationale ret da behandle transaktionerne forud for salget (som er blevet anset for alene at være gennemført af afgiftsmæssige årsager) for sig selv, eller skal formålet med appellanternes transaktioner behandles som en helhed? 5. Skal section 4(9) i [Value Added Tax] Act anses for en national lov, der gennemfører [Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter – Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1), som ændret ved Rådets direktiv 95/7/EF af 10. april 1995 (EFT L 102, s. 18) (herefter »sjette direktiv«)], uanset at den er uforenelig med lovbestemmelsen i sjette direktivs artikel 4, stk. 3, hvorefter appellanterne – hvis bestemmelsen anvendes korrekt – skulle behandles som afgiftspligtige hvad angår leveringen inden første indflytning i ejendommene, uanset der var en tidligere afgiftspligtig råden over ejendommene? 6. Såfremt section 4(9) er uforenelig med sjette direktiv, misbruger appellanterne, idet de støtter sig til denne sub-section, da rettigheder i strid med de principper, der er anerkendt i Halifax-dommen? 7. Subsidiært og såfremt section 4(9) ikke er uforenelig med sjette direktiv, har appellanterne da opnået en afgiftsfordel, der er i strid med formålet med direktivet og/eller section 4? 8. Selv såfremt section 4(9) ikke skal anses for at gennemføre sjette direktiv, finder princippet om misbrug af rettigheder, således som fastslået i Halifaxdommen, da ikke desto mindre anvendelse på de omtvistede transaktioner under henvisning til de i Halifaxdommen opstillede kriterier?</p>			
--	--	--	--	--

C-265/16	<p>VCAST</p> <p>a) Er en national lovgivning, som forbyder en erhvervsdrivende til privatpersoner at udbyde såkaldte cloud computing-tjenester til fjernstyret videooptagelse med henblik på privatkopiering af ophavsretligt beskyttede værker, via den erhvervsdrivendes aktive medvirken i forbindelse med optagelse og uden rettighedshaverens samtykke, forenelig med fællesskabsretten – og i særdeleshed artikel 5, stk. 2, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8.6.2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked og traktaten)? b) Er en national lovgivning, hvorefter en erhvervsdrivende til privatpersoner kan udbyde såkaldte cloud computing-tjenester til fjernstyret videooptagelse med henblik på privatkopiering af ophavsretligt beskyttede værker, selv om dette indebærer en aktiv medvirken fra den erhvervsdrivende side i forbindelse med optagelse, herunder også uden rettighedshaverens samtykke, mod en fast kompensation til rettighedshaveren, idet den erhvervsdrivende i det væsentlige omfattes af en tvangslicensordning, forenelig med EU-retten – og i særdeleshed artikel 5, stk. 2, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8.6.2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked og traktaten)?</p>	Kulturministeriet	GA	07.09.17
C-314/16	<p>Europa-Kommissionen mod Den Tjekkiske Republik</p> <p>Påstande: 1. Det fastslås, at a) Den Tjekkiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 4, stk. 1, og artikel 4, stk. 4, litra d) og f), i direktiv 2006/126/EF, idet den ikke har sikret, at definitionerne af kategori C1 og C kun vedrører andre biler end biler af kategori D1 eller D. b) Den Tjekkiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 4, stk. 1, og artikel 4, stk. 4, litra h), i direktiv 2006/126/EF (1), idet den har begrænset definitionen af kategori D1 til biler, der er konstrueret og fremstillet til befordring af flere end 8 personer. 2. Den Tjekkiske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger.</p>	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	GA	07.09.17
C-360/16	<p>Hasan</p> <p>1. I en sag, hvor tredjelandsstatsborgeren efter at have indgivet asylansøgning nr. to i en anden medlemsstat (i den foreliggende sag Tyskland) på grundlag af rettens afvisning af hans ansøgning om udsættelse af afgørelsen om overførsel i henhold til</p>	Udlændinge- og Integrationsministeriet	GA	07.09.17

	<p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 (Dublin III-forordningen) er blevet overført til den oprindeligt ansvarlige medlemsstat, hvor den første asylansøgning blev indgivet (i den foreliggende sag Italien), og han derefter omgående illegalt er vendt tilbage til den anden medlemsstat (i den foreliggende sag Tyskland):</p> <p>a) Er det ifølge principperne i Dublin III-forordningen sagens stilling på tidspunktet for overførslen, der er afgørende for rettens prøvelse af en afgørelse om overførsel, fordi ansvaret er blevet endeligt fastslået ved den rettidigt gennemførte overførsel, og Dublin III-forordningens ansvarsrelevante bestemmelser derfor ikke længere finder anvendelse for så vidt angår den videre udvikling, eller skal der tages hensyn til efterfølgende udviklinger i de omstændigheder, som generelt er væsentlige for ansvaret – f.eks. udløb af frister for tilbagetagelse eller (forny)et overførsel? b) Er det, efter at fastlæggelsen af ansvaret er afsluttet, på grundlag af afgørelsen om overførsel muligt at foretage yderligere overførsler til den oprindeligt ansvarlige medlemsstat, og er denne medlemsstat fortsat forpligtet til at modtage tredjelandstatsborgeren? 2. Hvis ansvaret ikke er endeligt fastslået ved overførslen: Hvilken af de nedenfor anførte bestemmelser finder i et sådant tilfælde anvendelse på en person som omhandlet i Dublin III-forordningens artikel 18, stk. 1, litra b), c) eller d), på grund af den endnu verserende appelsag til prøvelse af den allerede håndhævede overførselsafgørelse: a) Dublin III-forordningens artikel 23 (analogt) med den konsekvens, at der ved en fornyet anmodning om tilbagetagelse, som ikke fremsættes inden for fristen, kan indtræde en overgang af ansvaret i henhold til Dublin III-forordningens artikel 23, stk. 2 og 3, eller b) Dublin III-forordningens artikel 24 (analogt) eller c) ingen af de under a) og b) nævnte bestemmelser? 3. I tilfælde af, at hverken Dublin III-forordningens artikel 23 eller artikel 24 finder (analog) anvendelse [andet spørgsmål, litra c)]: Kan der på grundlag af den anfægtede afgørelse om overførsel foretages yderligere overførsler til den oprindeligt ansvarlige medlemsstat (i den foreliggende sag Italien), indtil den til prøvelse af denne afgørelse iværksatte appelsag er afsluttet, og er denne medlemsstat fortsat forpligtet til at modtage tredjelandstatsborgeren – uafhængigt af indgivelse af yderligere ansøgninger om tilbagetagelse uden overholdelse af fristerne i Dublin III-forordningens artikel 23, stk. 3, eller artikel 24, stk. 2, og uafhængigt af fristerne for overførsel i henhold til Dublin III-forordningens artikel 29, stk. 1 og 2? 4. I tilfælde af, at Dublin III-forordningens artikel 23 finder (analog) anvendelse [andet spørgsmål, litra a)]: Er den fornyede anmodning om tilbagetagelse bundet til en ny frist i henhold til Dublin III-forordningens artikel 23, stk. 2 (analogt)? I bekræftende fald: Begynder denne nye frist at løbe, når den ansvarlige</p>			
--	--	--	--	--

	<p>myndighed får kendskab til, at den pågældende er indrejst igen, eller er det en anden begivenhed, der er afgørende for, hvornår fristen begynder at løbe? 5. I tilfælde af, at Dublin III-forordningens artikel 24 finder (analog) anvendelse på en sådan person [andet spørgsmål, litra b]]: a) Er den fornyede anmodning om tilbagetagelse bundet til en ny frist i henhold til Dublin III-forordningens artikel 24, stk. 2 (analogt)? I bekræftende fald: Begynder denne nye frist at løbe, når den ansvarlige myndighed får kendskab til, at den pågældende er indrejst igen, eller er det en anden begivenhed, der er afgørende for, hvornår fristen begynder at løbe? b) Hvis den anden medlemsstat (i den foreliggende sag Tyskland) ikke overholder en frist i henhold til Dublin III-forordningens artikel 24, stk. 2 (analogt): Medfører indgivelse af en ny asylansøgning i henhold til Dublin IIIforordningens artikel 24, stk. 3, et direkte ansvar for den anden medlemsstat (i den foreliggende sag Tyskland), eller kan denne uden at være bundet af en frist og på trods af den nye asylansøgning på ny anmode den oprindeligt ansvarlige medlemsstat (i den foreliggende sag Italien) om tilbagetagelse eller overføre den udenlandske statsborger til denne medlemsstat uden anmodning om tilbagetagelse? c) Hvis den anden medlemsstat (i den foreliggende sag Tyskland) ikke overholder en frist i henhold til Dublin III-forordningens artikel 24, stk. 2 (analogt): Skal den omstændighed, at der i en anden medlemsstat (i den foreliggende sag Tyskland) verserer en sag vedrørende en asylansøgning, som er indgivet før overførslen, i en sådan situation sidestilles med en ny asylansøgning i henhold til Dublin III-forordningens artikel 24, stk. 3? d) Hvis den anden medlemsstat (i den foreliggende sag Tyskland) ikke overholder en frist i henhold til Dublin III-forordningens artikel 24, stk. 2 (analogt), og udlændingen ikke indgiver en ny asylansøgning, og den omstændighed, at der i en anden medlemsstat (i den foreliggende sag Tyskland) verserer en sag vedrørende en asylansøgning, som er indgivet før overførslen, ikke sidestilles med en ny asylansøgning i henhold til Dublin III-forordningens artikel 24, stk. 3: Kan den anden medlemsstat (i den foreliggende sag Tyskland) uden at være bundet af en frist på ny anmode den oprindeligt ansvarlige medlemsstat (i den foreliggende sag Italien) om tilbagetagelse eller overføre den udenlandske statsborger til denne medlemsstat uden anmodning om tilbagetagelse?</p>			
C-506/16	<p>Neto de Sousa Er bestemmelserne i andet og tredje direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer til hinder for en national lovgivning, som [i henhold til] artikel 7, stk. 3, i lovdekret nr. 522 af 31. december 1985, som ændret ved lovdekret nr. 130 af 19. maj 1994, fastsætter erstatning for økonomisk skade til den fører, der har forårsaget en ulykke på grund af</p>	<p>Justitsministeriet Transport-, Bygnings- og Boligministeriet</p>	<p>Dom</p>	<p>07.09.17</p>

	forsømmelighed, i tilfælde af at dennes ægtefælle, som var pasager i bilen, dør?			
C-559/16	Bossen e.a. Skal artikel 7, stk. 1, andet punktum, i forordning (EF) nr. 261/2004 fortolkes således, at begrebet »distancen« alene omfatter den direkte distance mellem afgangsstedet og det sidste bestemmelsessted, beregnet efter storcirkelmetoden, uanset den faktisk tilbagelagte flyverute?	Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Dom	07.09.17
T-451/15	AlzChem AG mod Kommissionen Påstande: Sagen antages til realitetsbehandling og erklæres begrundet. Europa-Kommissionens afgørelse af 26. maj 2015, Ares (2015) 2176662, der er truffet i henhold til artikel 4 i Europa- Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter som følge af ansøgning nr. GESTDEM 2015/1640, annulleres. Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.	Udenrigsministeriet Miljø- og Fødevarerministeriet	Dom	07.09.17
C-291/16	Schweppes 1) Er det foreneligt med artikel 36 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og med artikel 7, stk. 1, i direktiv 2008/95/EF samt artikel 15, stk. 1, i direktiv (EU) 2015/2436, at indehaveren af et varemærke i en eller flere medlemsstater forhindrer parallelimport eller markedsføring af varer fra en anden medlemsstat med det identiske eller næsten identiske varemærke, som en tredjemand er indehaver af, når indehaveren har fremmet et globalt varemærkeimage, som er knyttet til den medlemsstat, hvorfra de varer, som indehaveren vil forbyde, kommer? 2) Er salg af en vare under et inden for EU velkendt varemærke, når de registrerede indehavere i hele EØS opretholder et globalt varemærkeimage, hvorved der skabes forveksling hos forbrugeren om varens kommercielle oprindelse, foreneligt med artikel 36 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og med artikel 7, stk. 1, i direktiv 2008/95/EF samt artikel 15, stk. 1, i direktiv (EU) 2015/2436? 3) Er det foreneligt med artikel 36 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, med artikel 7, stk. 1, i direktiv 2008/95/EF og med artikel 15, stk. 1, i direktiv (EU) 2015/2436, at indehaveren af identiske eller næsten identiske nationale varemærker i forskellige medlemsstater modsætter sig indførsel til en medlemsstat, hvor denne er indehaver af varemærket, af varer forsynet med et varemærke, som er identisk med eller ligner dennes varemærke, fra en medlemsstat, hvor denne ikke er indehaver af varemærket, når denne i mindst en anden medlemsstat, hvor denne er indehaver af varemærket, udtrykkeligt eller stiltiende har givet samtykke til at indføre de samme varer? 4) Er det foreneligt med artikel 7, stk. 1, i direktiv 2008/95/EF, artikel 15, stk.	Patent- og Varemærkestyrelsen	GA	12.09.17

	<p>1, i direktiv (EU) 2015/2436 og artikel 36 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, at indehaver A af varemærket X i en medlemsstat modsætter sig indførslen af varer forsynet med det pågældende varemærke, såfremt varerne hidrører fra en anden medlemsstat, hvor et varemærke, der er identisk med X (Y) er registreret af en anden indehaver B, som markedsfører varen, og:– indehaver A og indehaver B opretholder indbyrdes stærke økonomiske og handelsmæssige forbindelser, men er ikke strengt afhængige af hinanden med henblik på en fælles anvendelse af varemærket X – indehaver A og indehaver B opretholder en koordineret varemærkestrategi om bevidst hos den relevante kundekreds at fremme et billede eller image af et samlet og globalt varemærke; eller – indehavere A og indehaver B har indbyrdes stærke økonomiske og handelsmæssige forbindelser, men er ikke strengt afhængige af hinanden med henblik på en fælles anvendelse af varemærket X, og de opretholder endvidere en koordineret varemærkestrategi om bevidst hos den relevante kundekreds at fremme et billede eller image af et samlet og globalt varemærke?</p>			
C-537/16	<p>Garlsson Real Estate e.a.</p> <p>1. Er bestemmelsen i artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, fortolket i lyset af artikel 4 i tillægsprotokol nr. 7 til EMRK, praksis herom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og national lovgivning, til hinder for at indlede en forvaltningsretlig sag, som vedrører et forhold (ulovlig adfærd i form af kursmanipulation), for hvilket den samme person allerede er blevet domfældt ved en endelig dom? 2. Kan den nationale ret anvende de EU-retlige principper direkte med hensyn til princippet ne bis in idem på grundlag af chartrets artikel 50, fortolket i lyset af artikel 4 i tillægsprotokol nr. 7 til EMRK, praksis herom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og national lovgivning?</p>	<p>Justitsministeriet Finansministeriet Erhvervsministeriet Finanstilsynet</p>	GA	12.09.17
C-596/16 og C-597/16	<p>Di Puma m.fl.</p> <p>1) Skal artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder fortolkes således, at en endelig konstatering af, at den adfærd, der udgør den strafferetlige overtrædelse, ikke foreligger, er til hinder for, at der – uden behov for yderligere vurderinger foretaget af den nationale ret – indledes eller fortsættes endnu en retsforfølgelse for samme forhold med henblik på at pålægge sanktioner, der henset til deres karakter og strenghed skal kvalificeres som strafferetlige? 2) Skal den nationale ret ved vurdering af, hvorvidt sanktionerne er effektive, rimelige og præventive, tage højde for strafgrænserne i direktiv 2014/57/EU med hensyn til konstateringen af tilsidesættelse af princippet ne bis in idem som fastlagt i artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder?</p>	<p>Justitsministeriet</p>	GA	12.09.17

C-329/15	<p>ENEA</p> <p>1 Skal artikel 107 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde fortolkes således, at den forpligtelse, som i artikel 9a, stk. 8, i energiloven af 10. april 1997 i den affattelse, der på grundlag af artikel 1, nr. 13, i lov af 4. marts 2005 om ændring af energiloven og af miljøbeskyttelsesloven (Dz. U. 2005, nr. 62, pos. 552) var gældende i 2006, er fastsat til at aftage elektrisk energi, der er produceret i forbindelse med samtidig varmeproduktion, udgør statsstøtte? 2 Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 107 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde da fortolkes således, at et energiselskab, der anses for et statsorgan i en medlemsstat, og som er blevet pålagt den forpligtelse, der kvalificeres som statsstøtte, i en sag ved en national ret kan påberåbe sig en tilsidesættelse af denne bestemmelse? 3 Såfremt det første og det andet spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 107 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde sammenholdt med artikel 4, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union da fortolkes således, at den omstændighed, at en forpligtelse, der følger af den nationale lovgivning, er uforenelig med artikel 107 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, udelukker, at et selskab, der ikke har overholdt forpligtelsen, pålægges en bøde?</p>	Erhvervsministeriet Miljø- og Fødevareministeriet Energistyrelsen	Dom	13.09.17
C-569/15	<p>X</p> <p>1. Skal afsnit II i forordning (EØF) nr. 1408/71 fortolkes således, at en i Nederlandene bosat arbejdstager, der sædvanligvis udøver sin beskæftigelse i Nederlandene, og som i tre måneder har taget ubetalt ferie, må anses for stadig (også) at have lønnet beskæftigelse i Nederlandene i denne periode, såfremt (i) tjenesteforholdet opretholdes i denne periode, og (ii) denne periode i henhold til den nederlandske arbejdsløshedslov betragtes som en periode med lønnet beskæftigelse? 2a. Hvilken lovgivning skal finde anvendelse i henhold til forordning (EØF) nr. 1408/71, såfremt denne arbejdstager i den ubetalte ferie har lønnet beskæftigelse i en anden medlemsstat? 2b. Er det herved af betydning, at arbejdstageren to gange i det følgende år, og derefter i de tre følgende år én gang årligt, i en periode på cirka en til to uger havde lønnet beskæftigelse i denne anden medlemsstat, uden at der i Nederlandene var tale om ubetalt ferie?</p>	Udenrigsministeriet Beskæftigelsesministeriet Uddannelses- og Forskningsministeriet	Dom	13.09.17
C-570/15	<p>X</p> <p>Efter hvilket eller hvilke kriterier skal det afgøres, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse i henhold til forordning (EØF) nr. 1408/71, i det tilfælde, hvor der er tale om en arbejdstager, der bor i Belgien, og som i det omhandlede år har udført langt den største del af sin beskæftigelse for sin nederlandske arbejdsgiver i Nederlandene, og som derudover har udført 6,5% af beskæftigelsen [org. s. 6] i Belgien, i hjemmet eller hos kunder, uden at der</p>	Udenrigsministeriet Beskæftigelsesministeriet Uddannelses- og Forskningsministeriet	Dom	13.09.17

	herved er tale om et fast arbejdsmønster, og uden at der er indgået aftaler med arbejdsgiveren om at udføre beskæftigelse i Belgien?			
C-111/16	<p>Fidenato</p> <p>a) Er Kommissionen i henhold til [artikel] 54, stk. 1, i [forordning] nr. 178/2002 forpligtet til iværksættelse af beredskabsforanstaltninger efter procedurerne i [artikel] 53 i [forordning] nr. 178/2002, såfremt en medlemsstat anmoder herom, selv om Kommissionen vurderer, at der med hensyn til bestemte fødevarer og foderstoffer ikke foreligger en alvorlig og åbenbar risiko for menneskers sundhed, dyresundheden eller miljøet? b) Har den anmodende medlemsstat beføjelse til at vedtage midlertidige beskyttelsesforanstaltninger efter procedurerne i [artikel] 53 i [forordning] nr. 178/2002, såfremt Kommissionen meddeler medlemsstaten om sin modsatte vurdering af medlemsstatens anmodning, idet denne vurdering rent konceptuelt er hinder for, at der skulle være behov for iværksættelse af beredskabsforanstaltninger, og Kommissionen derfor ikke iværksætter de af medlemsstaten krævede beredskabsforanstaltninger i henhold til [artikel] 34 i [forordning] nr. 1829/2003? c) Kan overvejelser med relation til forsigtighedsprincippet, som ikke vedrører parametre om alvorlig og åbenbar risiko for menneskers sundhed, dyresundheden eller miljøet ved brug af en fødevarer eller et foderstof, begrunde en medlemsstats iværksættelse af midlertidige beskyttelsesforanstaltninger i henhold til [artikel] 34 i [forordning] EF nr. 1829/2003? d) Kan den anmodende medlemsstat opretholde gyldigheden af nationale midlertidige beskyttelsesforanstaltninger og/eller forny gyldigheden heraf efter udløbet af den midlertidige periode, for hvilken foranstaltningerne er blevet iværksat, såfremt det er utvetydigt og åbenbart, at Europa- Kommissionen har vurderet, at de materielle betingelser for iværksættelse af beredskabsforanstaltninger for en fødevarer eller et foderstof ikke foreligger, hvilket efterfølgende er blevet bekræftet af en videnskabelig udtalelse fra EFSA, og disse vurderinger er blevet fremsendt skriftligt til medlemsstaten?</p>	Miljø- og Fødevareministeriet	Dom	13.09.17
C-419/16	<p>Simma Federspiel</p> <p>1) Skal artikel 2, stk. 1, litra c), i direktiv 75/363/EØF, som ændret ved direktiv 82/76/EØF, fortolkes således, at den er til hinder for en national bestemmelse som den, der finder anvendelse i [org. s. 2] hovedsagen, hvorefter udbetaling af vederlaget til læger, som er under uddannelse til speciallæge, er underlagt et krav om, at den læge, der modtager vederlaget, fremlægger en erklæring om, at den pågældende påtager sig at arbejde mindst fem år i det offentlige sundhedsvæsen i Provincia autonoma di Bolzano (den autonome provins Bolzano), inden for ti år efter speciallægeuddannelsen er fuldført, og hvorefter det i tilfælde af, at denne forpligtelse</p>	Uddannelses- og Forskningsministeriet	GA	13.09.17

	<p>fuldstændigt misligholdes, udtrykkeligt er tilladt Provincia autonoma di Bolzano som den myndighed, der udbetaler vederlaget, at tilbagesøge op til 70% af det udbetalte vederlag med tillæg af lovbestemte renter beregnet fra det tidspunkt, hvor myndigheden udbetalte de enkelte vederlag? 2) Såfremt det første spørgsmål skal besvares benægtende: Er princippet om arbejdskraftens frie bevægelighed som omhandlet i artikel 45 TEUF til hinder for en national bestemmelse som den, der finder anvendelse i hovedsagen, hvorefter udbetaling af vederlaget til læger, som er under uddannelse til speciallæge, er underlagt et krav om, at den læge, der modtager vederlaget, fremlægger en erklæring om, at den pågældende påtager sig at arbejde mindst fem år i det offentlige sundhedsvæsen i Provincia autonoma di Bolzano, inden for ti år efter speciallægeuddannelsen er fuldført, og hvorefter det i tilfælde af, [org. s. 3] at denne forpligtelse fuldstændigt misligholdes, udtrykkeligt er tilladt Provincia autonoma di Bolzano som den myndighed, der udbetale vederlaget, at tilbagesøge op til 70% af det udbetalte vederlag med tillæg af lovbestemte renter beregnet fra det tidspunkt, hvor myndigheden udbetalte de enkelte vederlag?</p>			
C-646/15	<p>Trustees of the P Panayi Accumulation & Maintenance Settlements</p> <p>1) Er det foreneligt med etableringsfriheden, de frie kapitalbevægelser og den frie udveksling af tjenesteydelser, at en medlemsstat indfører og opretholder lovgivning såsom section 80 i Taxation of Chargeable Gains Act 1992, hvorefter der sker beskatning af urealiserede gevinster på værdien af aktiver i en trustfund, såfremt trustees i en trust på noget tidspunkt ophører med at have bopæl eller sædvanligt opholdssted i medlemsstaten? 2) Forudsat at en sådan beskatning begrænser udøvelsen af den relevante frihed, kan en sådan beskatning da begrundes i en afbalanceret fordeling af beskatningskompetencen, og er en sådan beskatning da forholdsmæssig, såfremt lovgivningen hverken giver trustees mulighed for at udskyde beskatningen eller at foretage afdragsvis betaling eller tager hensyn til et efterfølgende fald i værdien af trustens aktiver? Navnlig forelægges Domstolen følgende spørgsmål: 3) Er det i strid med nogle af de grundlæggende friheder, at en medlemsstat beskatter urealiserede kapitalgevinster på værdistigningen af aktiverne i en trust på det tidspunkt, hvor flertallet af trustees ophører med at have bopæl eller sædvanligt opholdssted i medlemsstaten? 4) Kan den restriktion af den frie bevægelighed, der opstår ved denne exitbeskatning, begrundes i hensynet til at sikre en afbalanceret fordeling af beskatningskompetencen under omstændigheder, hvor det var muligt, at kapitalgevinster i form af realiserede gevinster stadig kunne beskattes, men kun såfremt bestemte omstændigheder opstod i fremtiden? 5) Skal</p>	Finanstilsynet	Dom	14.09.17

	forholdsmæssigheden bestemmes ud fra de faktiske omstændigheder i den enkelte sag? Er den restriktion, der opstår ved en sådan beskatning, navnlig forholdsmæssig under omstændigheder, hvor: a) lovgivningen ikke fastsætter en mulighed for at udskyde skattebetalingen eller for afdragsvis betaling, eller for at der kan tages hensyn til efterfølgende fald i værdien af trustens aktiver efter exit, b) men hvor, under de særlige omstændigheder ved den skatteansættelse, som er genstand for appel, aktiverne blev solgt, før skatten forfaldt, og de relevante aktiver ikke faldt i værdi mellem flytningen af trusten og salgsdatoen?			
C-103/16	<p>Porras Guisado</p> <p>1) Skal artikel 10, nr. 1), i direktiv 92/85 fortolkes således, at de »særlige tilfælde, som ikke har forbindelse med deres tilstand, hvor afskedigelse er tilladt efter national lovgivning og/eller praksis«, der er en undtagelse til forbuddet mod afskedigelse af arbejdstagere, der er gravide, lige har født eller ammer, udgør tilfælde, der ikke svarer til »en eller flere grunde, som ikke kan tilregnes arbejdstageren selv« som anført i artikel 1, stk. 1, litra a), i direktiv 98/59 af 20. juli 1998, men er et tilfælde af mere begrænset karakter? 2) I tilfælde af kollektiv afskedigelse er det med henblik på at vurdere, om der foreligger særlige tilfælde, der kan begrunde afskedigelse af arbejdstagere, der er gravide, lige har født eller ammer, i henhold til artikel 10, nr. 1), i direktiv 92/85, da et krav, at den berørte arbejdstager ikke kan indsættes i en anden stilling, eller er det tilstrækkeligt, at der fremlægges dokumentation for økonomiske, tekniske eller produktionsmæssige grunde, der berører den pågældendes stilling? 3) Er en lovgivning som den spanske, der gennemfører artikel 10, nr. 1), i direktiv 92/85 af 19. oktober 1992, om forbud mod afskedigelse af arbejdstagere, der er gravide, lige har født eller ammer, forenelig med den nævnte bestemmelse, når denne lovgivning fastsætter en garanti, hvorefter afskedigelsen erklæres ugyldig, såfremt der ikke fremlægges beviser for de grunde, der berettiger afskedigelsen (udbedrende beskyttelse) uden at fastsætte et forbud mod afskedigelse (præventiv beskyttelse)? 4) Er en lovgivning som den spanske, der ikke indebærer en fortrinsret for arbejdstagere, der er gravide, lige har født eller ammer, således at disse kan forblive i virksomheden i tilfælde af en kollektiv afskedigelse, forenelig med artikel 10, nr. 1), i direktiv 92/85 af 19. oktober 1992? 5) Er en national lovgivning forenelig med artikel 10, nr. 2), i direktiv 92/85, når denne lovgivning fastsætter, at det er tilstrækkeligt, at der foreligger en meddelelse om afskedigelse som i det foreliggende tilfælde, der ikke henviser til, at der ud over begrundelsen for den kollektive afskedigelse er tale om et særligt tilfælde med henblik på, at den gravide arbejdstager kan omfattes af afgørelsen om kollektiv opsigelse?</p>	Beskæftigelsesministeriet Moderniseringsstyrelsen	GA	14.09.17

C-168/16 og C-169/16	<p>Miguel José Moreno Osacar mod Ryanair Ltd</p> <p>Sagen vedrører: Henset til: – de krav om løsningernes forudsigelighed og om retssikkerhed, som lå til grund for vedtagelsen af reglerne om retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, som er fastsat i konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1972, L 299, s. 32), som ændret ved konventionen af 29. november 1996 om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse (EFT 1997, [C] 15, s. 1), »Bruxelleskonventionen«, samt i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT L 12, s. 1) (jf. bl.a. dom af 19.7.2012, Mahamdia, C-154/11, [EU:C:2012:491,] præmis 44 og 46) – de særlige forhold i tilknytning til den europæiske luftfartssektor, hvor kabinepersonalet i luftfartsselskaber, som har hjemsted i en af Unionens medlemsstater, dagligt flyver over Den Europæiske Unions område med udgangspunkt i en hjemmebase, der, som i den foreliggende sag, kan være beliggende i en anden af Unionens medlemsstater – de specifikke omstændigheder i den foreliggende tvist, som der er gjort rede for i nærværende doms præmisser – det kriterium vedrørende begrebet »hjemmebase« (som defineret i bilag III til forordning (EØF) nr. 3922/91), der i forordning nr. 883/2004 er anvendt til at fastlægge den sociale sikringslovgivning, som finder anvendelse på flyve- og kabinebesætningsmedlemmer fra den 28. juni 2012 – de principper, som følger af Den Europæiske Unions Domstols praksis ifølge de domme, der er anført i nærværende afgørelses præmisser kan udtrykket »det sted, hvor arbejdsaftalen sædvanligvis opfyldes«, som omhandlet i artikel 19, stk. 2, i Rådets forordning nr. 44/2001 af 22. december 2000, ikke fortolkes således, at det svarer til udtrykket »hjemmebase«, som er defineret i bilag III til Rådets forordning nr. 3922/91 af 16. december 1991, dvs. »en af luftfartsforetagendet angivet lokalitet, hvor besætningsmedlemmet normalt påbegynder og afslutter en tjenesteperiode eller en række af tjenesteperioder, og hvor luftfartsforetagendet under normale omstændigheder ikke er ansvarligt for indkvartering af det pågældende besætningsmedlem«, med henblik på fastlæggelsen af den kontraherende stat (og følgelig dens jurisdiktion), på hvis område en arbejdstager sædvanligvis udfører sit arbejde, når den pågældende arbejdstager er ansat som medlem af kabinepersonalet i et selskab, der er underlagt lovgivningen i en af Unionens medlemsstater og udfører international passagertransport med fly i hele Unionens område, når dette tilknytningskriterium vedrørende »hjemmebasen«, forstået som det »faktiske midtpunkt for arbejdsforholdet«, for så vidt som arbejdstageren systematisk påbegynder og</p>	Justitsministeriet Beskæftigelsesministeriet Udlændinge- og Integrationsministeriet Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Dom	14.09.17
----------------------	---	--	-----	----------

	afslutter sin arbejdsdag på dette sted, tilrettelægger sit daglige arbejde dér og i den periode, hvor arbejdsforholdet er gældende, har sin faktiske bopæl i nærheden, er det sted, som både har den tætteste tilknytning til en kontraherende stat og sikrer den mest passende beskyttelse af den svageste part i aftaleforholdet?»			
C-177/16	<p>Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība</p> <p>1) Finder artikel 102, [stk. 2,] litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde anvendelse i en tvist vedrørende de takster, som er fastsat af en national forvaltningsorganisation for ophavsrettigheder, hvis den pågældende organisation ligeledes opkræver vederlag for udenlandske ophavsmænds værker, og hvis de af organisationen fastsatte takster kan modvirke anvendelsen af disse værker i den omhandlede medlemsstat? 2) Med henblik på fastlæggelse af begrebet urimelige priser i artikel 102, [stk. 2,] litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på området for forvaltning af ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder, er det da formålstjenligt og tilstrækkeligt at foretage en sammenligning mellem priserne (taksterne) på det pågældende marked og priserne (taksterne) på beslægtede markeder, og i så fald i hvilke tilfælde? 3) Med henblik på fastlæggelse af begrebet urimelige priser i artikel 102, [stk. 2,] litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på området for forvaltning af ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder, er det da formålstjenligt og tilstrækkeligt at anvende det af bruttonationalproduktet afledte indeks for købekraftsparitet? 4) Skal sammenligningen af taksterne foretages for hvert af de forskellige segmenter heraf eller ud fra et gennemsnit af taksterne? 5) Hvornår skal forskellen i de takster, der undersøges med henblik på at vurdere, om de udgør urimelige priser i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 102, [stk. 2,] litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, anses for at være væsentlig, således at det påhviler den økonomiske aktør, som har en dominerende stilling, at godtgøre, at vedkommendes takster er rimelige? 6) Hvilke oplysninger kan det med rimelighed forventes, at den økonomiske aktør tilvejebringer for at godtgøre rimeligheden af taksterne vedrørende de værker, der er omfattet af ophavsret inden for rammerne af artikel 102, [stk. 2,] litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, hvis omkostningerne forbundet med disse værker ikke kan fastslås på samme måde som ved materielle produkter? Er der alene tale om de administrationsomkostninger, som forvaltningsorganisationen for ophavsrettigheder har afholdt? 7) I tilfælde af overtrædelse af konkurrenceretten, skal de vederlag, som en forvaltningsorganisation for ophavsrettigheder har</p>	Kulturministeriet	Dom	14.09.17

	udbetalt til ophavsmændene, da ikke medregnes i den pågældende økonomiske aktørs omsætning i forbindelse med fastsættelsen af en bøde?			
C-503/16	Delgado Mende Sagen vedrører: I tilfælde af en trafikulykke, hvor der er forvoldt person- og tingsskade på en fodgænger, som er blevet påkørt forsætligt med det køretøj, som han selv er indehaver af, og som blev ført af den person, der havde stjålet det, er EU-retten, herunder navnlig artikel 12, stk. 3, og artikel 13, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/103/EF, da til hinder for, at fodgænger i henhold til national ret udelukkes fra enhver form for erstatning, fordi han selv er køretøjets indehaver og forsikringstager?	Justitsministeriet Transport-, Bygnings- og Boligministeriet	Dom	14.09.17
C-552/15	Europa-Kommissionen mod Irland Påstande: — Det fastslås, at Irland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 56 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde ved at opkræve den fulde registreringsafgift, når en person bosat i Irland registrerer et motorkøretøj, der er leaset eller lejet i en anden medlemsstat, uden at der herved tages hensyn til varigheden af køretøjets anvendelse, når køretøjet hverken i det væsentlige skal anvendes varigt i Irland, eller faktisk anvendes på denne måde, og ved at opstille betingelser for en tilbagebetaling af denne afgift, som går ud over, hvad der er strengt nødvendigt og forholdsmæssigt. — Irland tilpligtes at betale sagens omkostninger.	Skatteministeriet	Dom	19.09.17
C-284/16	Achmea 1. Er artikel 344 TEUF til hinder for anvendelsen af en bestemmelse i en bilateral investeringsbeskyttelsesaftale mellem EU-medlemsstater (en såkaldt unionsintern BIT), hvorefter en investor, som er hjemmehørende i en af de kontraherende stater, i forbindelse med en tvist vedrørende investeringer i den anden kontraherende stat kan indlede en sag mod sidstnævnte ved en voldgiftsret, hvis investeringsbeskyttelsesaftalen er indgået før en af de kontraherende staters tiltrædelse af EU, men voldgiftssagen først skal indledes derefter? Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende: 2. Er artikel 267 TEUF til hinder for anvendelsen af en sådan bestemmelse? Såfremt første og andet spørgsmål besvares benægtende: 3. Er artikel 18, stk. 1, TEUF under de i første spørgsmål beskrevne omstændigheder til hinder for en sådan bestemmelse?	Finanstilsynet	GA	19.09.17
T-327/15	Den Helleniske Republik mod Kommission Påstande: Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 25. marts 2015, »om pålæggelse af en finansiell korrektion for tilskuddet fra EUGFL — Udviklingssektionen for det operative program 2000GR061RO021 CCI (Grækenland — Målsætning 1 — Genopbygning af landdistrikterne)«, for et beløb på 72 105 592,41 EUR, som blev meddelt under	Miljø- og Fødevarerministeriet	Dom	19.09.17

	nummer C(2015) 1936 final, annulleres.			
Forenede sager C-215/16, C-216/16, C-220/16 og C-221/16	<p>Elecdey Carcelen m.fl.</p> <p>Sagen vedrører: 1) På baggrund af de »støtteordninger«, der er defineret i artikel 2, litra k), i direktiv 2009/28/EF, og som omfatter skatteincitamer i form af skattnedsættelse, skattefritagelse og skatterefusion som instrumenter, hvormed målene for forbrug af vedvarende energi, der er fastsat i direktiv 2009/28/EF, skal nås, skal de nævnte incitamer eller foranstaltninger anses for at være obligatoriske og er bindende for medlemsstaterne, og skal de anses for at have direkte virkning, således at de kan påberåbes direkte af de berørte borgere for enhver offentlig instans, herunder for retslige eller administrative myndigheder? 2) Eftersom listen over de i spørgsmålet ovenfor nævnte »støtteordninger« omfatter, »men er ikke begrænset til« skatteincitamer, der består i skattnedsættelse, skattefritagelse og skatterefusion, spørges, om dette skal forstås således, at disse incitamer netop omfatter en manglende beskatning, dvs. et forbud mod enhver form for konkret og individuel afgiftspåleggelse, ud over de almindelige skatter, der pålægges økonomisk virksomhed og produktion af elektricitet, af energi fra vedvarende energikilder? Som led heri fremsættes følgende spørgsmål: Skal det ovennævnte generelle forbud [således] ligeledes anses for at omfatte et forbud mod sammenfald, dobbeltbeskatning, eller overlapning med hensyn til flere almindelige eller individuelle afgifter, som pålægges de forskellige faser i virksomheden i form af produktion af vedvarende energi, når de rammer den samme afgiftsudløsende begivenhed, der pålægges den omhandlede afgift på vindkraft? 3) Såfremt det foregående spørgsmål besvares benægtende, og det accepteres, at energi fra vedvarende energikilder pålægges afgifter, spørges, om begrebet »særlige formål« i henseende til det i artikel 1, stk. 2, i direktiv 2008/118/EF foreskrevne skal fortolkes således, at formålet skal være eksklusivt, og endvidere således, at den afgift, som vedvarende energi pålægges, ud fra sin opbygning skal have en egentlig ikke-skattemæssig karakter og ikke blot en budget- eller opkrævningsmæssig karakter? 4) Henset til, at artikel 4 i direktiv 2003/96/EF, som med hensyn til de afgiftssatser, som medlemsstaterne skal fastsætte for energiprodukter og elektricitet, som reference benytter de ved direktivet fastsatte minimumssatser, forstået som summen af alle de direkte eller indirekte afgifter, der pålægges disse produkter ved overgangen til forbrug, indebærer dette da, at de afgiftssatser, som kræves i dette direktiv, ikke omfatter nationale afgifter, som ikke er af en egentlig ikke-skattemæssig karakter i betragtning af såvel deres opbygning som deres specifikke formål, som fortolket under hensyn til svaret på det foregående spørgsmål?</p>	Energistyrelsen	Dom	20.09.17

C-85/15 P	<p>Feralpi mod Kommissionen (appel)</p> <p>Dom af 9. december 2014 ophæves helt eller delvist, for så vidt som Kommissionen blev frifundet for Feralpis søgsmål i sag T-70/10, og følgelig: (i) annulleres beslutningen helt eller delvist; (ii) og/eller annulleres eller i det mindste nedsættes den bøde, der blev pålagt Feralpi ved beslutningen. Subsidiært ophæves dom af 9. december 2014 helt eller delvist, for så vidt som Kommissionen blev frifundet for Feralpis søgsmål i sag T-70/10, og sagen hjemvises til Den Europæiske Unions Ret med henblik på, at denne ret træffer afgørelse i realiteten i betragtning af de bemærkninger, Domstolen måtte fremsætte. Under alle omstændigheder nedsættes den bøde, der blev pålagt Feralpi ved beslutningen som følge af den urimeligt lange varighed af Rettens behandling i sag T-70/10. Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger for såvel denne instans som i sag T-70/10.</p>	Udenrigsministeriet	Dom	21.09.17
C-326/15	<p>DNB Banka</p> <p>1) Kan der bestå en selvstændig gruppe af personer som omhandlet i direktivets artikel 132, stk. 1, litra f), når medlemmerne af gruppen har hjemsted i forskellige medlemsstater i Den Europæiske Union, hvor den nævnte bestemmelse i direktivet er blevet gennemført med forskellige betingelser, som ikke er forenelige? 2) Kan en medlemsstat begrænse en afgiftspligtig persons ret til at anvende afgiftsfritagelsen i direktivets artikel 132, stk. 1, litra f), når den afgiftspligtige person opfylder samtlige betingelser for at anvende fritagelsen i sin medlemsstat, men hvor denne bestemmelse i de nationale lovgivninger i de medlemsstater, hvor andre medlemmer af gruppen har hjemsted, er blevet gennemført med restriktioner, der begrænser afgiftspligtige personer fra andre medlemsstaters mulighed for at anvende den tilsvarende merværdiafgiftsfritagelse i deres egen medlemsstat? 3) Kan afgiftsfritagelsen i direktivets artikel 132, stk. 1, litra f), anvendes på nogle tjenesteydelser i den medlemsstat, hvor ydelsesmodtageren, som skal betale merværdiafgift, har hjemsted, når tjenesteyderen, som skal betale merværdiafgift, i en anden medlemsstat har anvendt merværdiafgift på disse tjenesteydelser efter de almindelige regler, dvs. i den tro, at merværdiafgiften på disse tjenesteydelser i henhold til direktivets artikel 196 skulle betales i den medlemsstat, hvor ydelsesmodtageren har hjemsted? 4) Skal begrebet »selvstændig gruppe af personer« som omhandlet i direktivets artikel 132, stk. 1, litra f), forstås som en særskilt juridisk person, hvis oprettelse er godtgjort ved en specifik aftale om stiftelse af den selvstændige gruppe af personer? Såfremt svaret på dette spørgsmål er, at den selvstændige gruppe af personer ikke skal anses for en særskilt enhed, skal begrebet selvstændig gruppe af personer da forstås som en gruppe af forbundne virksomheder, inden for hvilken der inden for rammerne af deres sædvanlige</p>	Skatteministeriet SKAT	Dom	21.09.17

	<p>økonomiske virksomhed gensidigt leveres supportydelser med henblik på udøvelsen af deres erhvervsvirksomhed, og kan det forhold, at en sådan gruppe består, godtgøres med tjenesteydelseskontrakter eller via dokumentation for interne afregningspriser? 5) Kan en medlemsstat begrænse en afgiftspligtig persons ret til at anvende merværdiafgiftsfritagelsen i direktivets artikel 132, stk. 1, litra f), når den afgiftspligtige person har anvendt et tillægsgebyr på transaktionerne i henhold til kravene i lovgivningen om direkte beskatning i den medlemsstat, hvor den afgiftspligtige har hjemsted? 6) Finder afgiftsfritagelsen i direktivets artikel 132, stk. 1, litra f), anvendelse på tjenesteydelser, der modtages fra tredjelande? Dvs. kan et medlem af en selvstændig gruppe af personer som omhandlet i den nævnte bestemmelse i direktivet, der inden for gruppen leverer ydelser til andre medlemmer af gruppen, være en afgiftspligtig person fra et tredjeland?</p>			
C-179/16	<p>F. Hoffmann-La Roche e.a.</p> <p>1) Giver en korrekt fortolkning af artikel 101 TEUF mulighed for at opfatte parterne i en licensaftale som konkurrenter, såfremt licenstageren driver virksomhed på det relevante marked alene i kraft af den omhandlede aftale? Er eventuelle begrænsninger af konkurrencen iværksat af licensgiveren over for licenstageren, selv om de ikke udtrykkeligt er fastsat i licensaftalen, i en sådan situation da undtaget fra anvendelsesområdet for artikel 101, stk. 1, TEUF, eller omfattes de under alle omstændigheder af anvendelsesområdet for den lovbestemte undtagelse i artikel 101, stk. 3, TEUF og i givet fald inden for hvilke grænser? 2) Kan de nationale konkurrencemyndigheder i medfør af artikel 101 TEUF definere det relevante marked selvstændigt i forhold til indholdet af markedsføringstilladelse for lægemidler udstedt af den kompetente lægemiddelmyndighed og Det Europæiske Lægemiddelagentur (AIFA og EMA), eller forholder det sig tværtimod således, at det juridisk relevante marked med hensyn til godkendte lægemidler i henhold til artikel 101 TEUF skal opfattes som defineret og udformet primært af den kompetente lægemiddelmyndighed på en også for de nationale konkurrencemyndigheder bindende måde? 3) Giver artikel 101 TEUF – også i lyset af bestemmelserne i direktiv 2001/83/EF, og i særdeleshed artikel [6] om markedsføringstilladelse for lægemidler – mulighed for at opfatte et lægemiddel til off-label-brug og et lægemiddel, der har opnået en markedsføringstilladelse med hensyn til de samme terapeutiske indikationer, som substituerbare og dermed at inkludere dem i det samme relevante marked? 4) Er det i medfør af artikel 101 TEUF ved afgrænsningen af det relevante marked, ud over lægemidlernes væsentlige substituerbarhed på efterspørgselssiden, relevant at fastlægge, hvorvidt udbuddet af disse lægemidler på markedet er sket i</p>	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen Lægemiddelstyrelsen	GA	21.09.17

	overensstemmelse med lovgivningen om markedsføring af lægemidler eller ej? 5) Kan en samordnet praksis, der har til formål at fremhæve den ringere sikkerhed ved eller den mindre effektive virkning af et lægemiddel – såfremt denne ringere sikkerhed eller mindre effektive virkning, selv om den ikke understøttes af sikker videnskabelig viden, imidlertid i lyset af den på tidspunktet for de faktiske omstændigheder tilgængelige videnskabelige viden heller ikke ubestrideligt kan udelukkes – under alle omstændigheder opfattes som en aftale med konkurrencebegrænsende formål?			
C-297/16	CMVRO Sagen vedrører: 1. Er EU-retten til hinder for nationale bestemmelser, som giver dyrlæger eneret til detailsalg og brug af økologiske produkter, antiparasitære midler til specialbrug og veterinærlægemidler? 2. Såfremt en sådan eneret er forenelig med EU-retten, er EU-retten da til hinder for, at en sådan eneret også vedrører de faciliteter, gennem hvilke salget heraf sker, således at disse faciliteter fortrinsvis eller udelukkende skal drives af en eller flere dyrlæger?	Lægemiddelstyrelsen	GA	21.09.17
C-429/16	Ciupa e.a. Skal artikel 2 i direktiv 98/59/EF fortolkes således, at en arbejdsgiver, som beskæftiger mindst 20 arbejdstagere, og som overfor et antal arbejdstagere, som omhandlet i artikel 1, stk. 1, i Ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (lov af 13. marts 2003 om særlige regler i forbindelse med opsigelse af ansættelsesforhold med arbejdstagere af årsager, som er uafhængige af arbejdstagerne (Dz. U. 2003, [org. s. 2] nr. 90, pos. 844, med ændringer), påtænker at opsiges vilkår i ansættelseskontrakter, er forpligtet til at anvende den procedure, som er fastsat i den nævnte lovs artikel 2, 3, 4 og 6, dvs. gælder denne pligt i de i følgende artikler nævnte tilfælde: 1. Artikel 24113, § 2, sammenholdt med artikel 2418, § 2, og artikel 231 i Kodeks pracy (arbejdsloven) 2. Artikel 24113, § 2, sammenholdt med arbejdslovens artikel 772, § 5, og artikel 2417 3. Arbejdslovens artikel 42, § 1, sammenholdt med samme lovs artikel 45, § 1?	Beskæftigelsesministeriet	Dom	21.09.17
T-261/16	Portugal mod Kommissionen Påstande: — Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/417 af 17. marts 2016 om udelukkelse fra EU-finansiering af visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt inden for rammerne af Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (EUT L 75, s. 16), annulleres, for så vidt som den udelukkede et beløb på 385 762,22 EUR i udgifter, som Portugal har anmeldt inden for rammerne af den specifikke støtteforanstaltning, som indførtes i henhold til artikel 68 i Rådets forordning	Miljø- og Fødevareministeriet	Dom	21.09.17

	(EF) nr. 73/2009 af 19. januar 2009, i regnskabsårene 2011, 2012 og 2013, fra finansiering. — Europa-Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.			
--	--	--	--	--